ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 766
Αριθμ. Πρωτ. Αίτησ. Κατ. Εγγράφων: 136
Ημερομ. Κατάθεσης: 26/10/2026

Αθήνα, 26.10.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ Α.Κ.Ε.

Προς τους κ.κ. Υπουργούς α) Εσωτερικών, β) Παιδείας Θρησκευμάτων & Αθλητισμού, γ) Υγείας και δ) Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Θέμα: Να καταργηθούν άμεσα και καθολικά από τις δημόσιες ηλεκτρονικές πλατφόρμες οι επιλογές “Άλλο”, “Απροσδιόριστο” και “Ακαθόριστο” ως κατηγορίες φύλου

Σοβαρά ερωτήματα πολιτικής και διοικητικής ευθύνης προκαλεί η εμφάνιση των επιλογών «Άρρεν – Θήλυ – Άλλο – Ακαθόριστο» στην ηλεκτρονική πλατφόρμα του ΕΟΠΥΥ για την κατ’ οίκον αποστολή Φαρμάκων Υψηλού Κόστους.

Μετά τις αντιδράσεις που προκλήθηκαν, ο ΕΟΠΥΥ ανακοίνωσε ότι το συγκεκριμένο πεδίο είχε ενσωματωθεί από την ανάδοχο εταιρεία, δήθεν κατ’ εφαρμογή του διεθνούς προτύπου ISO/IEC 5218, και ότι στη συνέχεια τροποποιήθηκε ώστε να προβλέπει μόνο τα δύο βιολογικά φύλα, άρρεν και θήλυ.

Η ανωτέρω απάντηση είναι απολύτως ανεπαρκής. Η ευθύνη για το περιεχόμενο, τις προδιαγραφές και τη λειτουργία μιας δημόσιας ηλεκτρονικής πλατφόρμας δεν μπορεί να μεταβιβάζεται εκ των υστέρων στον ανάδοχο. Κάθε πληροφοριακό σύστημα του Δημοσίου κατασκευάζεται βάσει συγκεκριμένων τεχνικών προδιαγραφών, ελέγχεται από αρμόδιες υπηρεσίες, παραλαμβάνεται από επιτροπές και τίθεται σε παραγωγική λειτουργία με ευθύνη του εποπτεύοντος δημόσιου φορέα.

Συνεπώς, η κυβέρνηση οφείλει να εξηγήσει:

- Ποιος συνέταξε και ποιος ενέκρινε τις συγκεκριμένες τεχνικές προδιαγραφές;
- Ποιος έλεγξε και παρέλαβε το πληροφοριακό σύστημα;
- Ποιοι υπέγραψαν τα σχετικά πρωτόκολλα παραλαβής;
- Γιατί το πεδίο δεν εντοπίστηκε πριν από την παραγωγική λειτουργία της πλατφόρμας;
- Με ποια νομική, διοικητική ή ιατρική αιτιολογία δόθηκε στον ασφαλισμένο η δυνατότητα επιλογής «Άλλο» ή «Ακαθόριστο» ως φύλου;

Το περιστατικό αποκτά ακόμη μεγαλύτερη βαρύτητα, καθώς αντίστοιχες επιλογές έχουν καταγγελθεί και σε παλαιότερη ηλεκτρονική εφαρμογή ραντεβού του ΕΟΠΥΥ, ενώ η τιμή «Ακαθόριστο» φέρεται να έχει ενσωματωθεί και σε πληροφοριακά μοντέλα που χρησιμοποιούνται στον χώρο των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων.

Επομένως, δεν πρόκειται απλώς για ένα μεμονωμένο «λάθος λογισμικού», όπως επιχειρείται να παρουσιαστεί. Υπάρχουν σαφείς ενδείξεις ευρύτερου προβλήματος ως προς τον σχεδιασμό, την εποπτεία και τη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου.

Ιδιαίτερα προβληματική είναι και η επίκληση του ISO/IEC 5218. Το συγκεκριμένο πρότυπο αφορά την κωδικοποίηση του ανθρώπινου φύλου για την ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ συστημάτων και διευκρινίζει ρητά ότι δεν παρέχει κωδικούς για ταυτότητες φύλου. Η ύπαρξη τεχνικών κωδικών όπως «Not known» ή «Not applicable» δεν επιβάλλει τη μετατροπή τους σε επιλογές «Άλλο» ή «Ακαθόριστο» που εμφανίζονται στον πολίτη ως πρόσθετες κατηγορίες φύλου.

Η αδυναμία ανεύρεσης ή συμπλήρωσης μιας πληροφορίας μπορεί να αποτυπώνεται τεχνικά ως κενή ή εκκρεμής τιμή. Δεν μπορεί, όμως, να μετατρέπεται αυθαίρετα σε νέο ή «απροσδιόριστο» φύλο. Η επίκληση ενός τεχνικού προτύπου δεν απαλλάσσει ούτε την κυβέρνηση ούτε τον ΕΟΠΥΥ από την υποχρέωση να εξηγήσουν ποια έκδοση και ποια ακριβώς διάταξη του προτύπου εφαρμόστηκε, ποια αντιστοίχιση κωδικών πραγματοποιήθηκε και ποιος αποφάσισε να εμφανίζονται οι επίμαχες διατυπώσεις στους πολίτες.

Το ελληνικό Δημόσιο οφείλει να διαθέτει ενιαία, σαφή και δεσμευτική πολιτική για την καταχώριση του φύλου. Είναι απαράδεκτο ο πολίτης να αντιμετωπίζει διαφορετικές κατηγορίες ανάλογα με την πλατφόρμα στην οποία εισέρχεται και κάθε ανάδοχος να καθορίζει αυθαίρετα κρίσιμα πεδία των δημόσιων μητρώων.

Η ΝΙΚΗ απαιτεί:

- Την πλήρη και οριστική αφαίρεση των επιλογών «Άλλο», «Απροσδιόριστο», «Ακαθόριστο», «Unknown», «Unspecified» ή οποιασδήποτε αντίστοιχης διατύπωσης ως αυτοτελούς κατηγορίας φύλου από όλες τις δημόσιες ηλεκτρονικές πλατφόρμες.
- Την καθιέρωση των επιλογών «Άρρεν» και «Θήλυ» στα σχετικά πεδία των δημόσιων εφαρμογών και μητρώων.
- Την απαγόρευση επανεισαγωγής των επίμαχων επιλογών μέσω νέων συμβάσεων, αναβαθμίσεων ή τεχνικών προδιαγραφών.
- Τον άμεσο και καθολικό έλεγχο όλων των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου.
- Την απόδοση ευθυνών σε όσους εισηγήθηκαν, ενέκριναν, παρέλαβαν ή επέτρεψαν τη λειτουργία συστημάτων με τις συγκεκριμένες επιλογές.

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί

1. Δεσμεύεται η κυβέρνηση ότι θα αφαιρέσει άμεσα και οριστικά από όλες τις δημόσιες ηλεκτρονικές πλατφόρμες, εφαρμογές, φόρμες και μητρώα τις επιλογές «Άλλο», «Απροσδιόριστο», «Ακαθόριστο» και κάθε αντίστοιχη διατύπωση ως κατηγορία φύλου; Ποιο είναι το συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα ολοκλήρωσης της αφαίρεσης;

2. Προτίθεται να εκδώσει δεσμευτική κοινή υπουργική απόφαση ή εγκύκλιο, σύμφωνα με την οποία στα πεδία καταχώρισης του βιολογικού φύλου στις δημόσιες πλατφόρμες θα προβλέπονται αποκλειστικά οι επιλογές «Άρρεν» και «Θήλυ»;

3. Πόσες και ποιες ηλεκτρονικές πλατφόρμες, εφαρμογές και βάσεις δεδομένων του Δημοσίου περιλαμβάνουν σήμερα τις τιμές «Άλλο», «Απροσδιόριστο», «Ακαθόριστο», «Unknown», «Unspecified», «Not known», «Not applicable» ή άλλες αντίστοιχες καταχωρίσεις στο πεδίο του φύλου;

4. Ποιος ήταν ο ανάδοχος της πλατφόρμας κατ' οίκον αποστολής Φαρμάκων Υψηλού Κόστους του ΕΟΠΥΥ, ποιος συνέταξε τις τεχνικές προδιαγραφές και ποιοι υπηρεσιακοί παράγοντες ή επιτροπές ενέκριναν, έλεγξαν και παρέλαβαν το συγκεκριμένο πληροφοριακό σύστημα;

5. Ποια ακριβώς έκδοση και ποιο συγκεκριμένο άρθρο ή τεχνική πρόβλεψη του ISO/IEC 5218 επικαλέστηκαν ο ανάδοχος και ο ΕΟΠΥΥ; Με ποια απόφαση οι τεχνικές τιμές «Not known» και «Not applicable» αποδόθηκαν ως «Άλλο» και «Ακαθόριστο» και εμφανίστηκαν ως επιλογές φύλου στον ασφαλισμένο;

6. Πραγματοποιήθηκαν δοκιμές αποδοχής, λειτουργικός έλεγχος και έλεγχος προστασίας προσωπικών δεδομένων πριν τεθεί η πλατφόρμα σε παραγωγική λειτουργία; Εάν ναι, γιατί δεν εντοπίστηκαν οι συγκεκριμένες επιλογές και ποιοι υπέγραψαν τα σχετικά πρωτόκολλα;

7. Πόσες εγγραφές πολιτών έχουν ήδη καταχωριστεί σε δημόσια μητρώα με φύλο «Άλλο», «Απροσδιόριστο» ή «Ακαθόριστο»; Με ποια νομική βάση πραγματοποιήθηκαν οι καταχωρίσεις αυτές και με ποια διαδικασία πρόκειται να διορθωθούν;

8. Θα διερευνηθεί εάν αντίστοιχες επιλογές υπήρχαν ή εξακολουθούν να υπάρχουν στην παλαιότερη εφαρμογή ραντεβού του ΕΟΠΥΥ, σε πανεπιστημιακά πληροφοριακά συστήματα ή σε εφαρμογές άλλων υπουργείων και δημόσιων οργανισμών;

9. Θα αναζητηθούν διοικητικές, πειθαρχικές και συμβατικές ευθύνες από τον ανάδοχο, τις επιτροπές παραλαβής και κάθε αρμόδιο όργανο που ενέκρινε ή επέτρεψε την παραγωγική λειτουργία της πλατφόρμας χωρίς να έχει προηγηθεί ο αναγκαίος έλεγχος;

10. Ποια μέτρα θα ληφθούν ώστε οι ανάδοχοι πληροφοριακών συστημάτων να μην μπορούν στο μέλλον να εισάγουν, χωρίς ρητή νομοθετική και διοικητική έγκριση, κατηγορίες που αλλοιώνουν το περιεχόμενο των βασικών στοιχείων των δημόσιων μητρώων;

Αιτούμαι την κατάθεση των παρακάτω εγγράφων με τα ακόλουθα στοιχεία (Α.Κ.Ε.):

1. Τη διακήρυξη, τη σύμβαση, τις τεχνικές προδιαγραφές και όλα τα παραρτήματα που αφορούν την ανάπτυξη και τη λειτουργία της πλατφόρμας κατ' οίκον αποστολής Φαρμάκων Υψηλού Κόστους του ΕΟΠΥΥ.

2. Τα πρωτόκολλα προσωρινής και οριστικής παραλαβής, τις εκθέσεις δοκιμών, τα πρακτικά των αρμόδιων επιτροπών και τα έγγραφα έγκρισης της παραγωγικής λειτουργίας της πλατφόρμας.

3. Κάθε έγγραφο, ηλεκτρονική αλληλογραφία, εντολή, αίτημα αλλαγής ή άλλη επικοινωνία μεταξύ του ΕΟΠΥΥ, του Υπουργείου Υγείας και της αναδόχου εταιρείας σχετικά με τον σχεδιασμό, την εισαγωγή, την τροποποίηση ή την αφαίρεση των συγκεκριμένων επιλογών φύλου.

4. Την τεχνική μελέτη αντιστοίχισης των πεδίων της εφαρμογής με το ISO/IEC 5218, καθώς και κάθε σχετική νομική γνωμοδότηση, εισήγηση υπευθύνου προστασίας δεδομένων ή μελέτη εκτίμησης αντικτύπου για την προστασία προσωπικών δεδομένων.

5. Την πλήρη κατάσταση όλων των πληροφοριακών συστημάτων και ηλεκτρονικών πλατφορμών του Δημοσίου στα οποία εμφανίζονται ή αποθηκεύονται οι τιμές «Άλλο», «Απροσδιόριστο», «Ακαθόριστο» ή αντίστοιχες κατηγορίες στο πεδίο του φύλου.

6. Τα συγκεντρωτικά στοιχεία για τον αριθμό των σχετικών καταχωρίσεων που υπάρχουν σήμερα στα δημόσια μητρώα, χωρίς στοιχεία που να επιτρέπουν την ταυτοποίηση των πολιτών.

Ο Ερωτών και Αιτών Βουλευτής

Σπυρίδων Τσιρώνης